

Η αποδόμηση του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού

Του Σπύρου Κρίβα,

Καθηγητή Πανεπιστημίου Πατρών

Το χρονικό της αποδόμησης

Το Υπουργείο Παιδείας, με κύρια ευθύνη της πολιτικής του προϊσταμένης κας Άννας Διαμαντοπούλου, καταργεί το θεσμό του επαγγελματικού προσανατολισμού που εγκαθιδρύθηκε και λειτουργούσε στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση πριν από 35 χρόνια, με όποια προβλήματα και ατέλειες. Για τη στελέχωσή του επιμορφώθηκαν δεκάδες εκπαιδευτικοί και διαμορφώθηκαν εκτεταμένες δομές σε όλη την Ελλάδα με υλικοτεχνική υποδομή, γραφεία, βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, κλπ., για τα οποία δαπανήθηκαν τεράστια ποσά, ίσως και περισσότερα από 100 εκ. Ευρώ από συγχρηματοδότηση Κοινοτικών και Εθνικών πόρων. Η αποδόμηση του θεσμού άρχισε από τον Αύγουστο του 2010 με την κατάργηση των ΓΡΑΣΥ (Γραφεία Σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΓΡΑΣΥ) στα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ) και συνεχίστηκε από το σχολικό έτος 2011 με την κατάργηση του μαθήματος του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού (ΣΕΠ) από το πρόγραμμα διδασκαλίας της Α΄ Τάξης των Λυκείων. Παρόλα αυτά η τάξη αυτή σε εγκύκλιο της υφυπουργού κας Χριστοφιλοπούλου (Απ. Πρωτ. 59609/ 25-05-2011), αναφέρεται ως « τάξη προσανατολισμού ». Αδιανόητα πράγματα. Τάξη προσανατολισμού χωρίς επαγγελματικό προσανατολισμό και χωρίς συνέχεια ! Η λήψη απόφασης για εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές δεν είναι στιγμιαίο γεγονός, που υλοποιείται με ένα τεστ ή με τη συμπλήρωση του μηχανογραφικού δελτίου. Είναι διαδικασία ετών στην οποία εμπλέκονται οι έφηβοι, οι γονείς τους και το σχολείο τους. Όλοι αυτοί οι παράγοντες χρειάζονται ένα σταθερό θεσμό αναφοράς ή τουλάχιστον άμεσα σχετιζόμενο με τα διαμειβόμενα στη σχολική κοινότητα μέσα από συμβουλευτικές διαδικασίες. Μια τέτοια λειτουργία δεν μπορεί παρά να γίνεται από εκπαιδευμένους συμβούλους, οι οποίοι υπάρχουν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και οι οποίοι καταργούνται σήμερα με μία μονοκονδυλιά.

Χαριστική βολή

Η χαριστική βολή στο θεσμό, που σε όλον τον κόσμο είναι ευρύτατα εδραιωμένος, δόθηκε πρόσφατα από τις αρχές Σεπτεμβρίου τρέχοντος, με τη διάλυση των ΓΡΑΣΕΠ (Γραφεία Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού) σε Γυμνάσια και Γενικά Λύκεια και την επιστροφή όλων των Συμβούλων ΣΕΠ στις οργανικές τους θέσεις. Και η ταφόπλακα τοποθετήθηκε με την ουσιαστική ερήμωση των ΚΕΣΥΠ (Κέντρων Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού). Σε σύνολο 79 ΚΕΣΥΠ, το σχολικό έτος 2011-2012, θα λειτουργήσουν με ένα μόνο σύμβουλο, μόλις 57 ΚΕΣΥΠ. Αλλά και αυτά προβλέπεται να καταργηθούν, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Προσχεδίου Νόμου για την « Οργάνωση των Περιφερειακών Υπηρεσιών Διοίκησης της Εκπαίδευσης» και θα αντικατασταθούν από υπεύθυνους-συντονιστές που θα υπηρετούν σε περιφε-

ρειακά γραφεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το Υπουργείο, με κύρια ευθύνη της κας Υπουργού, υποτιμά την αξία του ΣΕΠ, παρά τις εξ αντιθέτου παλαιότερες δηλώσεις της (του τύπου « θεωρώ ότι δεν μπορεί να υπάρξει εκπαίδευση χωρίς τον επαγγελματικό προσανατολισμό»), αφού μετατρέπει το θεσμό σε μηχανιστικό πρόγραμμα, «σχεδιασμού, οργάνωσης και παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής και προσανατολισμού» (άρθρο 10 του Προσχεδίου), προβλέποντας στο ωρολόγιο πρόγραμμα του νέου γυμνασίου μία ώρα στο τρίτο τρίμηνο μαζί με τη Σχολική Κοινωνική Ζωή (ΣΚΖ). Όμως, η παροχή υπηρεσιών ψυχολογικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των μαθητών/τριών, δεν μπορεί να αφηθεί στα χέρια ενός απλά επιμορφωμένου σχετικά εκπαιδευτικού, ούτε μπορεί να ανατεθεί σ' αυτόν ένα υψηλού βαθμού δυσκολίας έργο που απαιτεί εξειδικευμένους γνώσεις συμβούλου ΣΕΠ.

Κραυγή αγωνίας

Οι επισημάνσεις αυτές αποτελούν μια ύστατη κραυγή αγωνίας αλλά και διαμαρτυρίας ενός ανθρώπου, ο οποίος μαζί με πλειάδα επιστημόνων και εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων στήριξαν τον ΣΕΠ από τη γένεσή του. Απευθύνω έκκληση στην κα Υπουργό, αντί να κατεδαφίσει να στηρίξει το θεσμό, ιδιαίτερα σήμερα σε μια εποχή ανεργίας και εργασιακής ανασφάλειας. Υπάρχουν άτομα και επιστημονικοί φορείς όπως η Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού (ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π.), που και γνώσεις στο αντικείμενο διαθέτουν και προτάσεις έχουν κάνει και να βοηθήσουν διατίθενται. Η κατεδάφιση του θεσμού θα χρεωθεί στη σημερινή ηγεσία του Υπουργείου ως μια αδικαιολόγητα αρνητική πολιτική πράξη, την οποία θα της καταλογίσουν ως μομφή οι πολίτες του σήμερα και δε θα της συγχωρήσουν οι πολίτες του αύριο.